

ВІДГУК

офіційного опонента

на дисертаційну роботу

Чун Діне на тему

««Декоративна картина» в китайському живописі початку ХХІ ст.: жанрово-сюжетна типологія, основні мотиви та техніки виконання» ,

представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії
(PhD)

Галузь знань 02 – Культура і мистецтво
за спеціальністю 023

«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Актуальність дослідження теми ««Декоративна картина» в китайському живописі початку ХХІ ст.: жанрово-сюжетна типологія, основні мотиви та техніки виконання» обумовлена процесами активної трансформації китайської національної декоративної традиції в умовах глобалізації та культурного діалогу Сходу та Заходу. У цей період «декоративна картина» постає як особлива художня жанроформа, що поєднує естетичні принципи класичного китайського живопису з новими візуальними кодами, пов'язаними з розвитком сучасного мистецтва, новітніх технологій. Аналіз жанрово-сюжетної типології, основних мотивів та технік виконання «декоративної картини» дозволяє виявити динаміку оновлення художньої мови, визначити роль декоративності як засобу збереження культурної ідентичності та простежити взаємодію традиційних та інноваційних форм художнього мислення у контексті сучасної китайської культури.

Здобувач Чун Діне обирає логіку дослідження, спираючись на осмислення змін в сучасному декоративному мистецтві Китаю, появу ідею «нової декоративності». Така концепція заповнює прогалину в дослідженні цього явища, яке і в самій країні викликало наукову дискусію. Системне осмислення сучасної китайської «декоративної картини» відкриває

перспективи для дослідження явищ «нової декоративності», їх впливів на формування інноваційних художніх практик.

Оцінка обґрунтованості та достовірності наукових положень, їх достовірності та новизни. Чун Діне в своєму дисертаційному дослідженні спирається на широке коло першоджерел, актуальну фахову літературу. Теоретичне значення дослідження полягає в уточненні понятійного апарату та розширенні мистецтвознавчої бази аналізу сучасного китайського живопису, виявленні закономірностей трансформації традиційних художніх принципів в умовах глобалізаційних процесів. Розуміння декоративності як універсальної категорії художньої мови дозволяє розглядати китайський живопис не тільки у національних, але й у глобальних координатах. Це розширює межі теоретичного осмислення сучасного мистецтва та сприяє формуванню міжкультурного дискурсу про синтез традиції та інновації. Практичне значення дисертаційної роботи полягає у можливості застосування отриманих висновків при атрибуції та класифікації творів сучасного мистецтва Китаю, в освітній та музейно-експозиційній діяльності, а також у розробці методик художнього аналізу, орієнтованих на синтез національних традицій та сучасних живописних технік.

Наукова новизна проведеного дослідження полягає у комплексному осмисленні «декоративної картини» в китайському декоративному живописі початку XXI століття як самостійного художнього явища, що характеризується синтезом традиційних естетичних принципів та сучасних формотворчих тенденцій. В роботі вперше систематизовано жанрово-сюжетну типологію декоративного живопису даного періоду, виявлено домінуючі мотиви та їх символіко-семантичні функції, а також проаналізовано інноваційні техніки виконання, що відображають взаємодію традиційної китайської мальовничої школи з впливами глобального художнього процесу. Результати дослідження дозволяють уточнити понятійний апарат сучасного

мистецтвознавства та розширюють уявлення про трансформацію національних мистецьких традицій в умовах культурної модернізації Китаю.

Об'єкт, предмет та поставлена проблема дослідження відповідають паспорту спеціальності 023— Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Структура дисертації та послідовність викладу матеріалу відповідають поставленим меті та завданням дослідження. Дисертація має чітку структуру, ілюстративний матеріал до кожного підрозділу має високий ступінь інформативності та вказує на перспективність теми дослідження.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності та дотримання вимог академічної доброчинності. Результати дисертаційного дослідження логічно структуровані, дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків та списку використаних джерел (312 позицій). Додатки включають список ілюстрацій, альбом ілюстрацій до дослідження, таблиці. Текст дисертації успішно пройшов відповідну перевірку, порушень академічної доброчесності не виявлено.

Мова та стиль викладених результатів. Робота написана українською мовою, з дотриманням наукового стилю викладання. Здобувач продемонстрував високий рівень володіння українською мовою, що сприяє точності розуміння дослідженої наукової проблеми. Структура дисертації побудована логічно, що забезпечую послідовність викладу, а висновки та результати є обґрунтованими.

У Вступі обґрунтована актуальність обраної теми, її зв'язок з науковою темою та програмами ХДАДМ, що дозволяє зрозуміти її важливість в мистецтвознавчому дискурсі.

У першому розділі викладено історіографічний аналіз зазначеної проблеми, проаналізовані джерела дисертаційної роботи. Особливо цікавим

став порівняльний аналіз основних понять в європейській та китайській мистецтвознавчих традиціях.

У другому розділі проведена періодизація формування традиційних технік декоративного живопису Китаю, визначені основні матеріали, технологічні особливості декоративних зображень від архаїчного до канонічного. Доведено, що еволюція декоративного мистецтва династичного Китаю сформувала основні технологічні принципи, які лягли в основу створення канонічного декоративного зображення. Міфологія та первісна образна система архаїчного Китаю стала генетичним ядром декоративного мистецтва. Підтверджено, що формування канонічних декоративних зображень у китайському живописі – це процес закріплення стійких мотивів, символів, стилістики та функцій, які стають носіями орнаментальних та наративних культурних кодів.

У третьому розділі доведено, що у сучасному китайському мистецтві спостерігається інтенсивна трансформація традиційних технік декоративного живопису, спрямована на переосмислення естетичних і символічних принципів, що склалися під час багатовікового розвитку національної художньої традиції. Аналізуються передумови формування новітньої жанроформи – «декоративної картини» – в контексті ідеї «нової декоративності». Доведено, що декоративний живопис Китаю на сучасному етапі набуває рис полістилічності, експериментальності та концептуальної глибини, зберігаючи при цьому фундаментальні принципи гармонії, ритму та символізму, характерні для національної художньої системи.

Оприлюднення результатів дисертаційної роботи. Наукові результати дисертаційного дослідження висвітлені у 3 наукових публікаціях здобувача, включених на дату опублікування до переліку фахових видань України. Основні положення дослідження пройшли апробацію на 6 наукових конференціях.

Зауваження та дискусійні положення щодо змісту дисертації.

Дисертаційне дослідження Чун Діне «Декоративна картина» в китайському живописі початку ХХІ ст.: жанрово-сюжетна типологія, основні мотиви та техніки виконання» має наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Виходячи з того, що ця робота є дійсно однією з небагатьох, які досліджують «декоративну картину» сучасного Китаю, треба звернути увагу на кілька моментів, які можуть бути дискусійними, а саме:

1. в підрозділі дисертації, присвяченому понятійному апарату дисертаційного дослідження можна було надати розгорнутий аналіз ідеї «нової декоративності», на якій базується концепція зазначеної наукової роботи;
2. в тексті докладно описується техніка різного роду декоративних зображень, враховуючи і декоративні зображення на тканинах, порцеляні тощо, думається, що в Додатку В можна було додати узагальнюючі таблиці щодо цих зображень;
3. в тексті дисертації є фрагменти, які стосуються «доброзичливих орнаментів» та інших сюжетів, які могли б бути детальніше описані здобувачем.

Висловлені зауваження та рекомендації в цілому не впливають на позитивну оцінку дисертаційної роботи Чун Діне ««Декоративна картина» в китайському живописі початку ХХІ ст.: жанрово-сюжетна типологія, основні мотиви та техніки виконання».

Висновок про відповідність дисертації вимогам Порядку присудження наукових ступенів. Дисертаційна робота за актуальністю, теоретичною та практичною цінністю здобутих результатів, обґрунтованістю висновків повністю відповідає за науковим профілем спеціальності 023 – «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненням від 19.05.2023 № 502) і у Постанові

Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 року № 44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №341 від 21.03.2022).

Здобувач Чун Діне заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Офіційний опонент:

доктор мистецтвознавства, професор
професор кафедри історії та теорії мистецтва
Львівської національної
академії мистецтв

Р.Т.ШИМАГАЛО

